

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ve YAZILIM DERSİ

Bilgi :Öğrenilen her şey.

Bilişim :Bilgiyi paylaşma.

Teknoloji :Gelişmiş cihazlar.

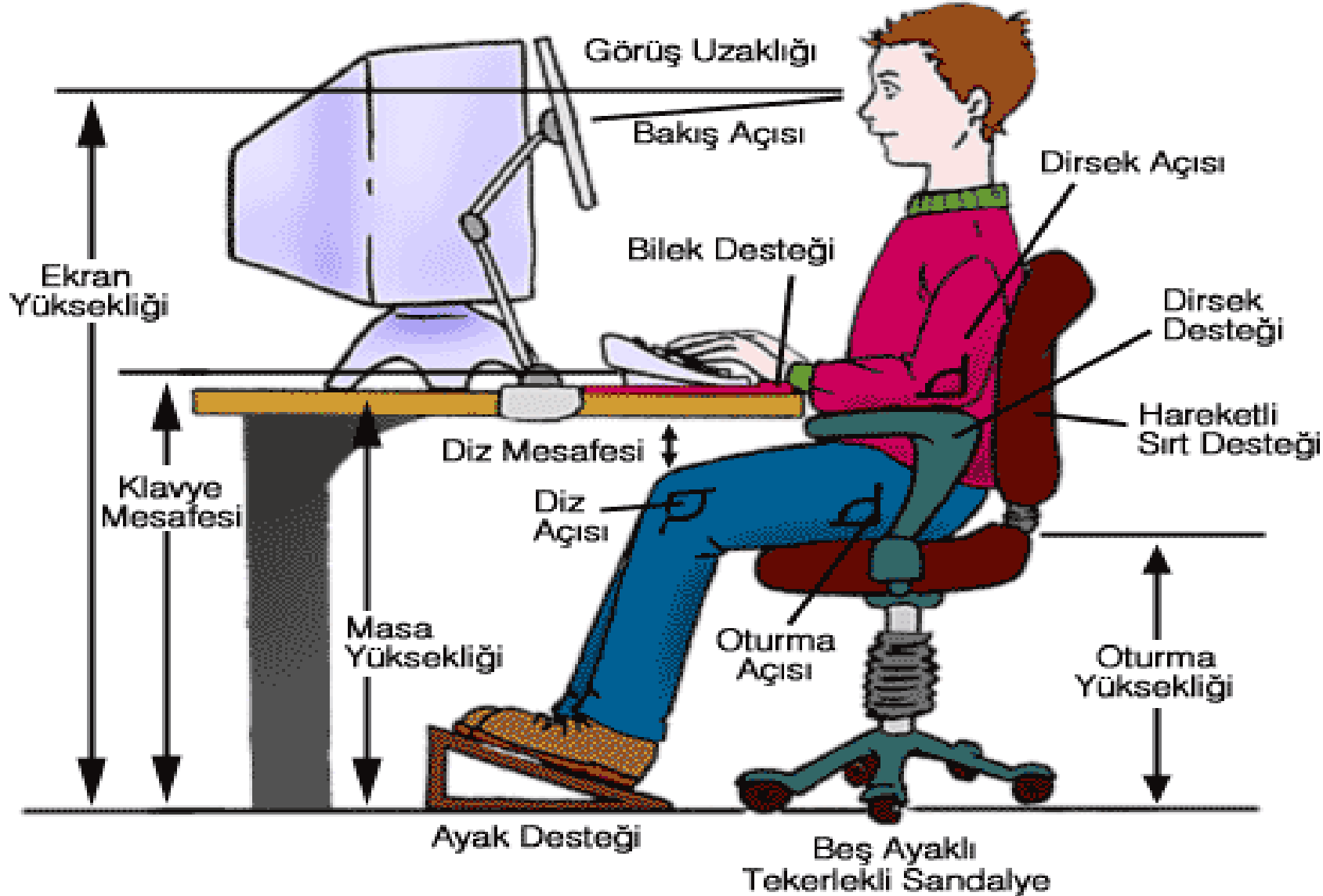
Bilişim Teknolojileri :Bilgi paylaşılan teknolojik cihazlar.

Yazılım :Cihazları çalıştıran kodlar.

Bilgisayar :Bilgisayar çok hızlı işlem yapabilen,
çok bilgiyi küçük alanlarda saklayabilen,
sakladığı bilgilere de çok hızlı ulaşabilen bir cihazdır.
(kütüphane örneği)

Bilgisayar Ve Sağlık:

Göz bozuklukları, iskelet bozuklukları, dolaşım ve sindirim sistemi rahatsızlıkları.

Kişisel Bilgisayarın Ana Donanım Elemanları: (önem sırasıyla)

1- KASA : Tüm donanımlar kasaya bağlıdır.

2- EKRAN (Monitör) : Görüntüyü görmemizi sağlar.

3- KLAVYE : Yazı yazmamızı sağlar.

4- FARE (Mause) : Komut vermemizi sağlar.

Bilgisayar nasıl açılır?

Elektrik bağlantısı yapıldıktan sonra kasa üzerindeki açma düğmesine basıp bekleriz.

Masaüstü geldiğinde bilgisayar açılmış olur.

Bilgisayar nasıl kapanır?

Açık sayfalar kapatıldıktan sonra ekranın sol alt bölümündeki başlat menüsü açılır ve kapat tıklanır. Kasanın ışığı sönmeden, bilgisayar tam kapanmadan fişini çekmeyiniz.

Kısayol: Bilgisayar Alt+F4 tuşu ile de kapatılabilir.

MAUSE (FARE) NASIL KULLANILIR?

1-Tek Tık (sol tık, tıklama) : Seçmek için kullanılır.

2-Çift Tık (sol tuş ile) : Açmak için kullanılır.

3-Sağ Tık (bir defa) : Verilebilecek komutları ve özellikleri görmek için kullanılır.

*****Bir dosya ya da klasörü açmak için seçip, enter'a basabiliriz.**

İki çeşit klavye vardır. Q ve F Klavye

Q Klavye: Latin alfabesine göre en çok kullanılan harflerin, en çok kullanılan parmakların altına gelecek şekilde sıralanmıştır.

F Klavye: Türk alfabesine göre en çok kullanılan harflerin, en çok kullanılan parmakların altına gelecek şekilde sıralanmıştır.

KLAVYE TUŞLARI

Esc (Escape) : Verilen komutları iptal eder, bazen de programdan çıkar.

Tab (Sekme) : Yazıda imleci sağa doğru hızlı bir şekilde kaydırır.
: Satırbaşı için kullanılabilir.

CapsLock : Büyük harf kilitleme tuşu. Işık yanıyorsa büyük yazar.

Shift Tuşu : Tuşların ikincil karakterlerini yazdırır.
: Büyük yazarken küçük, küçük yazarken büyük yazdırır.

Alt Gr : Tuşların üçüncül karakterlerini yazdırır.

Ctrl (Kontrol) : Başka tuşlarla birlikte kullanılır.

Back Space : Geriye doğru silme tuşu.

Delete : İleriye doğru silme tuşu.

Enter : Giriş, Evet, Kabul, Onay, Tamam, İleri anlamlarına gelir.
: Yapılan işlemi onaylar; dosya, klasör açar.
: Yazı yazarken yeni paragrafa geçer.

NumLock : Rakam tuşlarını kullanır. Işık yanıyorsa rakam yazar.

FONKSİYON TUŞLARI

F1 : Yardım penceresini açar.

F2 : Dosya ve klasörlerin isimlerini değiştirmekte kullanılır.

F3 : Arama penceresini açar.

Alt+F4 : Açık olan pencereyi kapatır. Ayrıca masaüstündeyken bilgisayarı kapatır.

F5 : Pencereyi yeniler. Ayrıca sunu programında slayt gösterisini başlatır.

NOT: Klavye tuşlarına her program tarafından farklı görevler yüklenebilir. Bu yüzden kullanılan bazı programlara göre, burada yazılanlardan farklı işlevler de görebilirler.

Masaüstü: Bilgisayar açıldığında hoş geldiniz yazısından sonra gelen ekran görüntüsü.

Masaüstü Simgeleri: Masaüstünde genel olarak her kullanıcıya lazım olan simgeler.

Görev Çubuğu: Genellikle masaüstü görüntüsünün alt kısmında bulunur.

Pencerelerle Çalışma: Başlık çubuğu ve _ □ x simgelerini kullanma, sayfayı tam pencere ve yarım pencere haline getirme, yarım penceredeyken boyutlarını değiştirme uygulamaları.

YENİ KLASÖR NASIL OLUŞTURULUR?

- *Klasör oluşturulacak yere gidilir ve sağ tıklanır.*
- *Açılan menüde “yeni” den “klasör” seçilir ve isim verilir.*

YENİ WORD DOSYASI NASIL OLUŞTURULUR?

- *Dosya oluşturulacak yere gidilir ve sağ tıklanır.*
- *Açılan menüde “yeni” den “Microsoft Word Belgesi” seçilir ve isim verilir.*

KLASÖR YA DA DOSYAYI NASIL SİLERİZ?

- *Üzerinde sağ tıklayıp, açılan menüden “sil” seçilerek.*
- *Sürükle bırak yöntemi ile “geri dönüşüm kutusuna” bırakılarak.*
- *Seçildikten sonra “delete” tuşuna basılarak.*

******NOT:*** Eğer “delete” tuşuna “shift” tuşu ile birlikte basarsak “geri dönüşüm kutusuna” gitmeden tamamen silinir.

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNDE ETİK KURALLAR

- **Doğru bilgileri paylaşın**
- **Suç işlemekten kaçının**
- **İnsanlara kaba söz ve davranışlarda bulunmayın**
- **Başkalarına bilgisayarlarını karıştırmayın**
- **Başka insanların bilgilerini izinsiz kullanmayın**

Not: Bu kurallara uymayanlara; para cezası, hapis cezası ve adli tedbir cezaları uygulanır.

Dijital Vatandaşlık: İnternet üzerinden işlerimizi halledebiliriz.

e-devlet : resmi işlemler

e-okul : öğrenci ve veli bilgilendirme

e-randevu : hastane randevusu (mhrs)

e-ticaret : internet alışverişi

e-bankacılık : para transferi, ödemeler

Dijital Ayak İzi: İnternetteki yorum, beğeni ve paylaşımlarımız bizim ayak izlerimizdir.

Herhangi bir soruşturma durumunda internetteki hareketlerimize ulaşılabilir.

Dijital ortamlarda bilinçli olmalı; yaşımıza, ahlakımıza, milli ve manevi değerlerimize uygun içerikler tercih etmeliyiz.

Gizlilik: Kişisel verilerimizi internet ortamında paylaşmamalıyız.

doğum tarihi, cinsiyet, adres, tc no, telefon numarası, okul adı, şifrelerimiz vb.

Bu bilgileri paylaştığımız takdirde tanımadığımız kişiler bize ulaşabilir ve istenmeyen durumlar yaşayabiliriz.

Güvenlik: İnternet uygulamalarımıza şifre ile giriş yaparız. Şifrelerimiz güvenli olmalı.

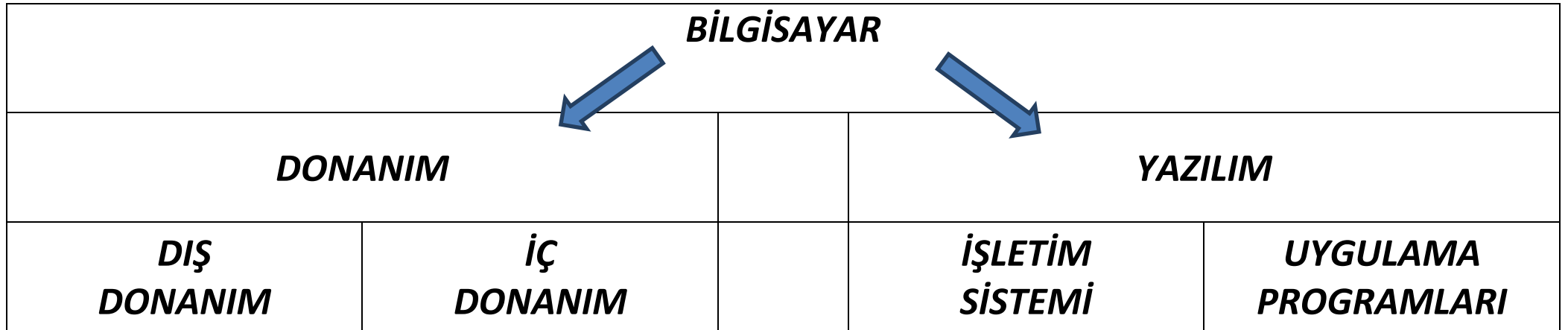
ad soyad, doğum tarihi, 123456, abcdef, 0000 vb. kolay tahmin edilecek şeyler olamamalı.

Harf, sayı, özel karakter içermeli (Ali+4045, ali-0012, ali.demir1, ali*demir) vb.

İnternet ortamında güvenliğimiz için dikkat edilmesi gereken maddeler:

- 1- Olumsuz bir durumla karşılaşırsanız durum daha kötüye gitmeden ailenizle paylaşın.***
- 2- Başkalarına saygılı olun, kaba yorumlar ve konuşmalar yapmayın.***
- 3- Sanal ortamda tanımadığınız kişilerle arkadaşlık kurmayın, sohbet etmeyin.***
- 4- Kişisel bilgilerinizi, fotoğraflarınızı ve videolarınızı kimseyle paylaşmayın.***
- 5- Güçlü ve unutmayacağınız şifreler belirleyin, belirli aralıklarla da yenileyin.***
- 6- Paylaşımlarınızı başkalarının da görebileceğini, geri dönüşünün olmayacağını bilin.***
- 7- Bilmediğimiz adreslerden gelen e-postaları ve reklamları açmayın.***
- 8- Yasa dışı ve ahlak dışı sitelerden, oyun sitelerinden, dosya indirmeyin.***
- 9- Gerçek hayatta yapmamamız gereken şeyleri dijital ortamda da yapmayın.***
- 10- Hediye çeki kazandınız, tatil kazandınız, para kazandınız gibi ibarelere inanmayın.***
- 11- Kendini polis, savcı, avukat gibi tanıtan, bilgi, para isteyen kişilere inanmayınız.***
- 12- Önemli bilgilerinizi (yazı, resim, video, şifre) farklı ortamlarda yedekleyin.***

Bilgisayar Nedir Hatırlayalım: Bilgisayar çok hızlı işlem yapabilen,
Çok bilgiyi küçük alanlarda saklayabilen,
Sakladığı bilgilere de çok hızlı ulaşabilen bir cihazdır.
(kütüphane örneği)

Bilgisayarı iki ana başlık altında inceleyebiliriz. (**DONANIM** ve **YAZILIM**)

DONANIM : Bilgisayarın elle tutulan gözle görülen tüm elemanlarına donanım denir.

YAZILIM : Bilgisayar açıkken ekranda gördüğümüz her şey yazılımdır.

DIŞ DONANIM ELEMANLARI

Yazıcı : Bilgisayardaki yazıyı veya resmin kâğıt üzerine çıktısını alırız.

Tarayıcı : Elimizdeki bir yazının, resmin veya bir cismin görüntüsünü bilgisayara aktarır.

Mikrofon : Sesi bilgisayar ortamına aktarır.

Hoparlör : Bilgisayardaki sesi bize verir.

Kulaklık : Bilgisayardaki sesi bize verir.

Kamera : Görüntümüzü bilgisayar ortamına aktarır.

Projeksiyon : Görüntüyü duvara ya da perdeye yansıtır.

Barkod Okuyucu : Mağaza ve marketlerde ürün kodlarını okur.

Oyun Çubuğu : Bilgisayar oyunlarını kontrol eder.

Modem : İnternete bağlanmayı sağlar.

Depo Birimleri

Disket : Eskiden kullanılıyordu. (A-B Sürücüleri)

CD : Yaklaşık 750 MB boyutunda hafıza birimidir.

DVD :Yaklaşık 4500 MB boyutunda hafıza birimidir.

Flash bellek : 16, 32, 64, ...GB boyutlarında hafıza birimidir.

Hafıza kartı : 4, 8, 16, ... GB boyutlarında hafıza birimidir.

Taşınabilir hard disk : ... 250, 300, 500 ... GB boyutlarında hafıza birimidir.

İÇ DONANIM ELEMANLARI

Anakart : İç ve dış tüm donanım elemanları anakarta bağlanır.

İşlemci : Bilgisayarın beynidir. Bilgisayardaki her işi işlemci yapar, kontrol eder.

Ram : Geçici hafızadır. İşletim sistemi ve diğer tüm yazılımlar ram üzerinde çalışır.

Harddisk : Kalıcı hafızadır. Bilgisayarda kayıtlı her şey hard diskte saklanır.

Güç Kaynağı : Kasa içindeki donanımlara elektrik dağıtır.

DVD Sürücü : Cd, Dvd takılan, cd, dvd 'nin içindekilerin okunduğu ve yazıldığı sürücüdür.

Kart Okuyucu : Hafıza kartının takıldığı girişlerin bulunduğu sürücüdür.

Fan (Soğutucu) : Bilgisayarın ısınmasını engeller. Kasa fanı, işlemci fanı, ekran kartı fanı ve güç kaynağı fanı gibi fanlarla bilgisayar soğutulur.

DIŞ DONANIM ELEMANLARI	HEPSİ	İÇ DONANIM ELEMANLARI
Disket Hafıza Kartı Cd Dvd	Kulaklık Harddisk (Sabitdisk) Harici (Taşınabilir) Harddisk Oyun Çubuğu Projeksiyon Ram Flash Bellek Fare Hoparlör Monitör Anakart Fan Güç Kaynağı Mikrofon İşlemci Klavye Aę Kartı Tarayıcı Yazıcı Ses Kartı Barkod Okuyucu Ekran Kartı	Disket Sürücü Kart Okuyucu Cd Sürücü Dvd Sürücü

YAZILIM: Bilgisayar açıkken ekranda gördüğümüz her şey yazılımdır.

1-İşletim Sistemi: Bilgisayarın çalışmasını sağlayan temel yazılımdır.

Örnek: Windows 8
Windows 10
Pardus

2-Uygulama Programları: Bilgisayarda yaptığımız tüm işleri uygulama programları ile yaparız.

Örnek: Yazı yazma : Word Programı
Müzik Dinleme : Winnamp Programı
Video İzleme : Media Player Programı
Resim Yapma : Paint Programı
İnternete Girme : İnternet Explorer Programı

BİLGİSAYAR AĞLARI

Ağ (Network): İki veya daha fazla bilgisayarın kablolu veya kablosuz olarak birbirleri ile bağlantı kurması. Örnek: Bilişim sınıfı, evdeki modeme bağlı cihazlar.

Modem: Temel amacı cihazların internete bağlanmasını sağlar. Bu cihaza kablo ile ya da wf ile bağlanarak bir ağ oluşturmuş oluruz.

Switch: Üzerinde bulunan giriş sayısı kadar cihaz ağ kablosu ile bağlanarak ağ oluşturur.

RJ11 (telefon kablosu fişi) : telefon hattından modeme giriş fişi (iki kablo)

RJ45 (ağ kablosu fişi) : modemden bilgisayara internet giriş fişi (sekiz kablo)

Splitter: Telefon hattı ile aynı anda hem telefonu hem de modemi çalıştırmak için kullanılır.

İnternet nedir?

Bilgisayar sistemlerini birbirine bağlayan elektronik iletişim ağıdır.

<http://www.eba.gov.tr> (eğitim bilişim ağı)

http : (Hyper Text Transfer Protocol) = (Zengin Metin Taşıma Protokolü)

https : (Secure Hyper Text Transfer Protocol) = (Güvenli Zengin Metin Taşıma Protokolü)

www : (World Wide Web) = (Dünya Çapında Ağ)

.com : ticari site (cominity: şirket)

.net : kişisel site

.org : dernek, vakıf (organizasyon)

.gov : devlete bağlı (government: devlet)

.edu : eğitim kurumu (üniversiteler) (education: eğitim)

.k12 : milli eğitime bağlı okullar

ÜLKE UZANTILARI

tr: Türkiye **uk:** İngiltere **fr:** Fransa **ru:** Rusya **it:** İtalya

Sunucu: İnternet sitelerinin yüklü olduğu bilgisayarlardır. (Server (sörvır) Bilgisayar)

Kullanıcı Bilgisayarı: İnternet sitelerine giriş yaptığımız kişisel bilgisayarlar.

IP Adresi: İnternet ağına dâhil olacak her cihazın alacağı bir adrestir.

192.168.1.1 , 204.15.120.113 vb 4 parçalı bir numaradır.

İnternet Tarayıcı: Bilgisayarımızda internet sayfalarını görüntülemeye yarayan uygulama.

Microsoft Edge, İnternet Explorer, Google Chrome, Mozilla, Opera, vb.

Arama Motoru: Bulmak istediğimiz bir kelimeyi dünya genelindeki tüm siteleri gezerek önümüze getiren sayfalardır. Google, Yahoo, bing, yandex, vb.

E-MAIL (E-Posta) (Elektronik Posta)

İnternet ortamında haberleşme, dosya aktarımı veya bir yere üye olmak için kullanılan elektronik adrese **e-mail** (e-posta) denir.

muhammet@hotmail.com

kullanıcı adı

et işareti

şirket adı

KULLANICI ADI : Bize ait isim soyisim, rakam ve simgelerden oluşabilir.

@ (ET İŞARETİ) : Mail adresinde kullanıcı adı ile şirket adını ayırır.

ŞİRKET ADI : Mail adresinin hangi şirketten alındığını gösterir.

- Mail adresinde küçük harfler kullanılır.
- Harfler arasında boşluk yoktur.
 - _ . 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 karakterleri kullanılabilir.
- Kullanıcı adı bizi tanımlar nitelikte olmalı. (isim, soyisim, unvan vb)
- Türkçe karakterler olan ı, ö, ü, ç, ş, ğ harfleri kullanılmaz.
- Bunların yerine benzerleri i, o u c, s, g harfleri kullanılabilir.
- Mail adresini istediğiniz şirketten alabilirsiniz.

MİCROSOFT WORD ÖZETİ

*******Word yazı dosyasıdır. Uzantısı doc ve docx 'dir.

***Dosya Menüsü** : Kaydet, farklı kaydet ve yazdır gibi komutlar verilir.

***Giriş Menüsü** :Yazı tipi (kalın, italik, altı çizili, üst ve alt simge, vurgu, renk, büyüklük).
Paragraf (sağa-sola hizalama, maddelendirme, satır aralığı, arka plan rengi, kenarlığı vb.)

***Ekle Menüsü** :Tablo, resim, şekil, ekran görüntüsü, grafik, üstbilgi, altbilgi, sayfa numarası, metin kutusu, wordart, ilk harfi bir kaç satır büyütme eklenir.

***Tasarım** :Sayfaya filigran, sayfa rengi ve sayfa kenarlığı eklenir.

***Sayfa Düzeni** :Kenar boşluğu, sayfa yönlendirme, sütunlar, kesmeler, satır numarası, heceleme, paragraf girintisi ve paragraf aralığı eklenir.

***Görünüm** :Cetvel, yakınlaştırma, birden fazla görüntüleme komutu verilir.

******* Bu menülerin dışında sayfaya tablo, resim, şekil eklendiğinde bunlara ait araçlar menüsü de otomatik olarak gelir. Bu menüyü kullanarak tablo, resim, şekil düzenleyebiliriz.

BAŞLICA KISAYOLLAR

* Ctrl+Esc (Başlat menüsünü görüntüle)

* Ctrl + X :(Kes)

* Ctrl + Z :(Geri Al)

* Ctrl + S : (Kaydet)

* Ctrl + C :(Kopyala)

* Ctrl + Y :(İleri Al)

* Ctrl + P : (Yazdır)

* Ctrl + V :(Yapıştır)

* Ctrl + A :(Tümünü Seç)

* Delete : (Sil)

* Shift+Delete (Nesneyi Geri Dönüşüm Kutusu'na atmadan kalıcı olarak sil)

Dosya Taşıma

: Kes-Yapıştır

(Dikkat: Kesilen silinir)

Dosya Kopyalama

: Kopyala-Yapıştır

(Dikkat: Kopyalanan silinmez)

 Word 'de yazı yazarken “Kes, Kopyala, Yapıştır” komutlarını kullanalım.

 Dosya ve Klasörü “Kes, Kopyala, Yapıştır” komutlarını kullanalım.

MICROSOFT POWER POINT ÖZETİ